

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 543 din 18.10.2023

Dosar nr.: 28/2022

Petiția nr.: 239/11.01.2022

Petent:

Reclamat: Guvernul României, Prim ministrul României, Departamentul pentru Situații de Urgență

Obiect: Petentul reclamă posibila discriminare prin adoptarea și aplicarea HCNSU nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022, restrângerea anumitor drepturi și libertăți fundamentale individuale (dreptul la educație, dreptul de acces la servicii publice, dreptul la sănătate individuală) justificat de un drept comun (sănătatea publică).

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentei

1.

Numele, sediul părții reclamate

2. **Guvernul României**, Palatul Victoriei, mun. București, Piața Victoriei nr. 1, sector 1.

3. **Ionel Nicolae CIUCĂ, Prim ministrul României**, Palatul Victoriei, mun. București, Piața Victoriei nr. 1, sector 1.

4. **Departamentul pentru Situații de Urgență**, mun. București, Piața Revoluției nr. 1 A, sector 1.

II. Procedura de citare

5. Prin adresele nr. 239/28.03.2022, respectiv 2240/28.03.2022 s-a realizat citarea părților în temeiul art. 20, alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 15.04.2023.

6. Procedura de citare a fost legal și complet realizată, părțile fiind absente.

7. Totodată, odată cu transmiterea citației, a fost pusă în discuție petentului, în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, excepția de necompetență materială în ceea ce privește aspectele ce țin de legalitatea emiterii H.C.N.S.U. nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022.

8. Prin adresa nr. **3574/23.05.2023**, au fost comunicate punctele de vedere depuse la dosar de reclamați, petentul fiind informat cu privire la posibilitatea de a formula concluzii scrise, în termen de 15 zile de la primire.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Petentul solicită C.N.C.D. să constate că H.C.N.S.U. nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022 sunt discriminatorii și încalcă atât Constituția României, cât și prevederile Legii nr. 24/2000, republicată, întrucât măsurile dispuse prin aceste acte normative constituie o ingerință în exercițiul dreptului la viață privată, cu încălcarea art. 26 al Convenției privind drepturile omului și biomedicina din 1997 (Convenția de la Oviedo), care presupune că orice restricții la exercitarea drepturilor omului nu pot fi prevăzute decât prin lege.

10. Petentul își motivează solicitarea pe următoarele argumente:

- inadmisibilitatea prin nepublicarea în Monitorul Oficial a HCNSU;
- Guvernul României nu poate emite acte normative (cum nici CNSU) în domeniul restrîngerii exercitării sau al interzicerii exercitării drepturilor fundamentale;
- Actele normative încalcă drepturile și libertățile fundamentale, contravine Declarației Universale a Drepturilor Omului de la New York din anul 1948, Convenției Europene a Drepturilor Omului, încalcă Convenția de la Oviedo;
- Emiterea unui asemenea act constituie, printre altele, elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, incitarea la ură, astfel cum sunt prevăzute de Noul Cod Penal;

11. Prin urmare, petentul apreciază că sunt întrunite elementele faptelor de discriminare conform art. 1 – 3 din O.G. nr. 137/2000, republicată și completată prin Legea nr. 167/2020.

12. În concret, H.C.N.S.U. nr. 1/05.01.2022 este inexistentă, având în vedere faptul că, atât Curtea de Apel București, cât și Înalta Curte de Casație s-au pronunțat (definitiv) în acest sens, iar H.G. nr. 34/2022 este nelegală și neconstituțională întrucât instituie o situație de discriminare / segregare, luând în considerare faptul că toate H.G. din anul 2020/2021 au fost anulate de către Curțile de Apel din țară.

13. Petentul aduce în discuție dispozițiile Legii nr. 46/2003 în virtutea cărora orice persoană are dreptul de a refuza orice act medical, refuzul nu este condiționat de vreo îngrădire a drepturilor fundamentale, în situația de față, dreptul la educație, dreptul de acces la servicii publice, dreptul la sănătate individuală, drepturi individuale ce sunt mai presus decât sănătatea publică (drept comun), conform Constituției României și NCPC, etc.

14. În drept, petentul își întemeiază plângerea prealabilă pe Constituția României, O.G. 137/2000 modificată și completată prin Legea nr. 167/2020, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Declarația Universală a Drepturilor Omului de la New York din 1948, O.G. nr. 27/2002, Codul administrativ, Legea nr. 554/2004, Deciziile Curții Constituționale a României nr. 818÷821/2008, Legea sănătății nr. 95/2006, Legea nr. 46/2003, Legea nr. 272/2004.

Susținerile reclamațiilor

Susținerile Secretariatului General al Guvernului

15. Reclamatul formulează punct de vedere înregistrat cu nr. 2740/14.04.2022, invocând necompetența C.N.C.D. în soluționarea petiției, față de solicitarea petentului de a se constata discriminarea, urmare a adoptării HCNSU nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022, având în vedere dispozițiile art. 19 din O.G. nr. 137/2000, respectiv ale art. 2 alin. 1, lit. d) și g) din H.G. nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea C.N.C.D., care stipulează faptul că activitatea C.N.C.D. are la bază colaborarea cu autoritățile publice competente, în vederea

armonizării legislației naționale cu normele internaționale, pe baza unui dialog.

16. Astfel, C.N.C.D. nu se poate subroga în drepturi altor autorități sau instituții publice și să cenzureze, din punct de vedere al legalității, activitatea acestora ori să le oblige la inițierea / aprobarea (sau dimpotrivă) unor norme legale, având în vedere faptul că cenzurarea actelor normative, în funcție de natura lor (legi, ordonanțe și hotărâri de Guvern) revine în competența exclusivă, fie a Curții Constituționale, prin exercitarea de către aceasta a controlului a priori sau a posteriori (în condițiile art. 146 din Constituția României), fie a instanțelor judecătorești (art. 126 din Constituție).

17. În speță, reclamatul apreciază că, asupra solicitării petentului de a se constata discriminarea ca urmare a adoptării HCNSU nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022, se pot pronunța numai instanțele judecătorești.

Susținerile Departamentului pentru Situații de Urgență

18. Reclamatul formulează punct de vedere înregistrat cu nr. 2806/14.04.2022, invocând pe cale de excepție lipsa de interes a plângerii, iar pe fond, respingerea ca neîntemeiată.

19. Cu privire la excepția lipsei interesului, reclamatul precizează că petentul nu invocă un drept sau interes propriu, în sensul dispozițiilor art. 1 și art. 8 din Legea nr. 554/2004, în ceea ce privește emiterea actelor administrative, și nici nu justifică existența unei discriminări în privința propriei persoane în sensul O.G. nr. 137/2000.

20. Vătămarea interesului se apreciază prin raportare la noțiunea de interes legitim privat în cadrul contenciosului subiectiv, deoarece conform art. 2 alin. (1) lit p) din Legea nr. 554/2004, prin interes legitim privat se înțelege posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurat.

21. Prin urmare, reclamatul apreciază că se justifică respingerea plângerii ca fiind lipsită de interes, având în vedere faptul că petentul nu indică o situație determinată sau determinabilă prin care drepturile sau interesele sale legitime au fost vătămăte prin emiterea actelor administrative indicate.

22. Pe fond, reclamatul precizează că, prin H.C.N.S.U. nr. 1/05.01.2022 *privind propunerea prelungirii stării de alertă și a măsurilor necesar a fi aplicate pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID – 19*, s-a propus adoptarea unor măsuri în contextul evoluției pandemiei de COVID-19, propuneri care au fost preluate de H.G. nr. 34/2022 *privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 8 ianuarie 2022, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19*.

23. Concret, plângerea ce face obiectul speței este neîntemeiată în ceea ce privește republicarea hotărârii C.N.S.U. nr. 1/2022 în Monitorul Oficial, având în vedere următoarele argumente:

- în raport de dispozițiile art. 72 din Legea nr. 55/2020, dispoziția de la art. 42 alin. (1) din O.U.G. nr. 21/2004 nu se aplică pe durata stării de alertă generată de pandemia de Covid-19 (conform art. 72 alin. 2. din Legea nr. 55/2020).
- hotărârile emise de CNSU pe acest subiect au caracter administrativ, acestea fiind documente de analiză pe baza cărora urmează să fie fundamentată și adoptată o decizie a Guvernului României.

24. În ceea ce privește critica restrângerii drepturilor și libertăților fundamentale prin hotărârea C.N.S.U. și hotărârea de Guvern, critica este neîntemeiată, pe de o parte, întrucât

se creează o confuzie privind natura juridică a celor două tipuri de acte administrative, iar pe de altă parte întrucât actul administrativ normativ, hotărârea de Guvern a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate privind emiterea sa, având în vedere faptul că este acceptat pe scară largă faptul că dezvoltarea, producția și distribuirea rapidă a unuia sau mai multor vaccinuri împotriva COVID-19 sunt esențiale pentru controlul pandemiei, protejarea sistemelor de sănătate, reducerea morbidității și a mortalității, precum și relansarea economiilor la nivel global.

25. Statul român are obligația să ia măsuri pentru asigurarea sănătății publice, Constituția României reglementând, la art. 34 alin. 2 dreptul la ocrotirea sănătății, astfel că autoritățile statului trebuie să dispună măsuri necesare pentru asigurarea sănătății publice, fapt care dă posibilitatea ca aceste măsuri să fie realizate prin restrângerea unor drepturi și libertăți fundamentale.

26. În ceea ce privește existența pandemiei de Covid-19 pe teritoriul României, reclamatul dorește să puncteze faptul că acest fapt nu poate fi contestat de petent, existând o recunoaștere națională a acestei stări de fapt prin acte normative emise de Statul Român, dar și prin faptul că România este stat membru al Organizației Mondiale a Sănătății. Declararea pandemiei de către Organizația Mondială a Sănătății are aplicabilitate directă pe teritoriul României, în calitate de stat membru al O.M.S.

27. În ceea ce privește încălcarea prevederilor O.G. nr. 137/2000, reclamatul invocă faptul că petentul nu a indicat un criteriu dintre cele enumerate în art. 2 alin. (1) prin măsurile propuse prin H.CN.S.U. nr. 1/2022 sau H.G. nr. 34/2022 prin care să arate că se află într-o situație de discriminare și, chiar în situația precizării unui astfel de criteriu, reclamatul adaugă că nu se poate constata o situație de discriminare atunci când instituirea unui astfel de criteriu este justificată obiectiv de un scop legitim.

28. Reclamatul dorește să precizeze faptul că ținerea sub control a numărului de cazuri și sprijinirea unor măsuri care să conducă la reducerea cifrei de infectări constituie „un scop legitim”, măsurile propuse prin H.CN.S.U. nr. 1/2022 fiind justificate de un scop legitim.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

29. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

• **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul Președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008**

– **art. 5 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor** care prevede: „Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa”.

- **Art. 7:** „Persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”.

- **Art. 11:** ”(1) Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde:

- a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției;
- b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;
- c) obiectul petiției;
- d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;
- e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;
- f) semnătura.”

Principiile de analiză

30. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ – jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

31. Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008 are reglementări precise în ceea ce privește părțile din cauzele aflate pe rolul C.N.C.D.

32. Din lecturarea O.G. nr. 137/2000 republicată, reținem că legiuitorul intern a oferit calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. doar persoanei asupra căreia s-a produs discriminare sau / și organizațiilor neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau celor care au un interes legitim în combaterea discriminării, limitând practic persoanele care au această calitate de a formula petiții în fața C.N.C.D. (din prisma interesului legitim), ceilalți subiecți activi ai discriminării având posibilitatea de a formula acțiuni în fața instanței de judecată, care poate constata atât comiterea unei fapte de discriminare, cât și restabilirea situației anterioare discriminării.

Aplicarea principiilor la spetă

33. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin adoptarea și aplicarea HCNSU nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022, restrângerea anumitor drepturi și libertăți fundamentale individuale (dreptul la educație, dreptul de acces la servicii publice, dreptul la sănătate individuală) justificat de un drept comun (sănătatea publică).

34. Colegiul director ia act de excepțiile invocate în cauză, respectiv:

- excepția lipsei calității procesuale active întrucât petentul nu a probat vătămarea adusă drepturilor ori intereselor legitime;
- excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în ceea ce privește aspectele ce țin de legalitatea emiterii H.C.N.S.U. nr. 1/2022 și H.G. nr. 34/2022;

35. Colegiul director reține că prin adresa nr. 239/28.03.2022 a fost pusă în discuție petentului excepția invocată din oficiu, iar prin adresa nr. 3574/23.05.2022, odată cu comunicarea apărărilor formulate de reclamați, excepția invocată de cel de-al treilea reclamat, solicitări la care petentul nu a oferit răspuns.

36. În conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de*

procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

37. Având în vedere natura solicitărilor petentului, fapt pentru care C.N.C.D. a și invocat excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. referitor la aspectul legalității adoptării H.C.N.S.U. nr. 1/2022 și a H.G. nr. 34/2022 precizat de petent în memoriu, urmează a fi analizată excepția lipsei de interes a plângerii supusă analizei C.N.C.D. de cel de-al treilea reclamat.

38. Raportat la cadrul legal aplicabil în ce privește cauzele aflate pe rolul instituției, o persoană poate fi calificată ca având calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. numai dacă îndeplinește cumulativ condițiile de a avea interes legitim în combaterea discriminării și de a avea calitatea de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

39. În speță, petentul nu indică o situație determinată sau determinabilă prin care drepturile sau interesele sale legitime au fost vătămăte prin emiterea actelor administrative indicate, situație prin prisma căreia să poată pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurat.

40. Luând în considerare prevederile legale, Colegiul director decide admiterea excepției lipsei calității procesuale active, în lipsa interesului indicat de petent.

41. Admiterea excepției lipsei calității procesuale active face de prisos analiza celeleilalte excepții invocate în cauză sau analiza cauzei pe fond.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției lipsei calității procesuale active, în lipsa interesului indicat de petent;
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 31.01.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.